

TRGOVSKI LV

Časopis za trgovino, industrijo

Srednje in upraviščvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SH.
45 D, mesečno 15 D; za inoze

Licejska knjižnica
Ljubljana

, za pol leta 90 D, za četrt leta
210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETI VI.

Telefon štev. 552

LJUBLJANA, dne 1. decembra 1923.

Telefon štev. 552

ŠTEV. 142.

Proračun in naše nadaljevalno šolstvo.

Proračun trgovinskega ministrstva je bil v sekcijski finančnega ministarstva sprejet brez ugovorov v oni obliki, kakor je bil podan. Posebna postavka je v njem nadaljevalno šolstvo. Za trgovsko nadaljevalno šolstvo pri nas ni v njem sploh nobenega kredita, za obrtno nadaljevalno šolstvo pa namesto 900.000 Din le 200.000 Din. Toda ta sistem velja le za nas. Za Srbijo vidimo v proračunu ministrstva podporo za šole Trgovske Omladine 50.000 Din in za podpore strokovnim dnevnim obrtnoindustrijskim šolam pri privatnih in državnih delavnicah kar 1.000.000 dinarjev, dalje vzdrževalni stroški za moške obrtnonadaljevalne šole v Srbiji 2.868.480, za ženske šole pa 2.376.000 dinarjev, upravni stroški za moške šole 500.000, za ženske 350.000 dinarjev, za priejanje tečajev za učiteljice dela 100.000 dinarjev.

Tako smo prišli po prevratu glede nadaljevalnega šolstva z dejja pod kap. Ministrstvo se trdovranno brani in kaže očito nerazpoloženje, kadar poudarimo, da je poprej država kričila za te šole dve tretjini vseh izdatkov. Za lastne nadaljevalne šole, ki so dobole vso učno opremo v vrednosti milijona zlatih mark iz Nemčije, imajo dovolj kreditov, za nadaljevalno šolstvo pri nas pa ne bo krita niti ena tretjina vzdrževalnih stroškov. O učni opremi pa niti govorja ni.

Za obrtnonadaljevalne šole ne zahtevamo ničesar drugega, kakor da se nam nudi toliko podpore, kolikor so jo uživale pred prevratom. Ni to ničesar novega, začo pa tudi ne moremo dopustiti, da bi bili v naši narodni državi na slabšem, kakor smo bili v Avstriji, ki se je z vsemi sredstvi branila proti temu, da bi se naša mladina posvečala produktivnim poklicom in da bi se strokovno izobrazila ter specializirala v posebnih tečajih za razne obrtne industrijske stroke. Namen te naučne politike pod Avstrijo je bil jasen. Šlo je za to, da ne bomo imeli domaćih strokovnjakov in da bomo na vsa

vodilna mesta morali nastaviti inozemce, Avstrije in Nemce, ki so imeli strokovno izobrazbo.

Od naše narodne države ne moremo pričakovati, da bi nadaljevala tako politiko profi nam Slovencem, ali pa da bi šla v tem celo dalje in da ne bi hotela priznati nadaljevalnim šolam niti one revne in nezdostne podpore, ki so jo uživale poprej.

Vsoče, katere smo zgoraj navedli, ki so določene za nadaljevalno šolstvo v Srbiji, jasno kažejo, da ministrstvo pri razdeljevanju in določevanju tozadovnih kreditov ni bilo objektivno, marveč da je na skrajno enostranski način dovolilo za eno pokrajino neprimerno više zneske, kakor za ostale pokrajine in da zneski kreditov za Srbijo niso v nikakem razmerju z zneski, ki so dovoljeni za Slovenijo in najsi vzamemo za podlago število prebivalstva ali število obrtništva, bodisi krajevni obseg pokrajin ali pa število naraščaja. V tem občuti naše obrtništvo veliko krivičnost in ne smemo se čuditi, če se nerazpoloženje kaže tudi potem mnogokrat na političnem polju v raznih oblikah.

Ministrstvo vedno poudarja v svojih publikacijah o naši industriji in obrti potrebo ustvaritve posebnih šol za lesno trgovino in lesno industrijo v glavnih centrih lesne proizvodnje v Sloveniji, dalje osnovanja večernih teksilnih šol v Tržiču, Litiji in Preboldu, potem osnovanja večernih nadaljevalnih šol za usnjarsko industrijo v Kranju, Ljubljani in na Vrhniku kakor tudi za celo vrsto drugih strok, ki jih ne moremo vseh tukaj naštetih. Medtem pa noče v praksi dati niti za splošne obrtno-nadaljevalne šole potrebnih kreditov na razpolago. Vprašamo sedaj, kako naj se ujemajo ti idealni programi ter ta neizprosna praksa sestave proračuna. Ne zahtevamo nič več kot objektivnost in ravnoopravnost ter pravičnost pri razdeljevanju proračunskih kreditov, ker se bo sedanje nasilje in enostranost drugače maščevala.

Dvomljivo sredstvo za stabiliziranje marke.

Nemški državni zakladni minister v p. dr. Gothein pravi, da kaj takega svet še ni videl, kakor je propast nemškega denarsiva. V zadnjem času se zmanjšana vrednost ni pojavljala od dneva do dneva, temveč od ure do ure. Pripovedujejo se o tem gorostasne reči. Ce si oddal zjutraj kak denar, je bila popoldne komaj poštnina kritka. Delavec, ki je dobil v soboto plačo za svoj tedenski trud, si je kupil komaj hrano za nedeljo. Ni čudno, če plenijo trgovine, če se polašča ljudstva obup in so nemiri na dnevnem redu. Kdor kupuje iz inozemstva kolonialno blago, mast ali margarino, mora odšteti visoko stoječe fuje devize itd. Gothein je že pred šestnajstimi meseci nasvetoval, naj vpeljejo vsaj na zlatu bazirano računsko enoto, kakor jo je na primer vpeljal Hamburg v 17. stoletju. Papirna marka naj bi bila samo plačilno sredstvo z dnevno se menjajočim kurzom. Potem bi vsaj ne bilo tiste grozne zmede pri davkih, v financah, pri plačah, mezdah itd in tudi ne tistih neskončnih prepirov o razmerju dela in plače.

«Sedaj imamo slednjič plačilno sredstvo trajne vrednosti,» pravi Gothein, in sicer ne eno, temveč

kar več. Od tridesetletne vojske naprej še nismo bili tako pisani, kakor smo danes. Imamo zlato posojilo, zakladne nakaznice na dolar, zasilni denar itd., a vse to nima zakonite plačilne moči, to ima edinole papirna marka. Kajti tudi sedanji rentni marki odrekajo to prvo potrebno lastnost. In vendar naj ta marka predstavlja vsaj za eno leto pravi nemški denar; gotovo pa še za več let. Vsi na Nemškem vemo, da moremo in smemo računati edinole v zlatu in da je papirna marka kot računska enota popolnoma izločena, oziroma, da se mora takoj izločiti, kjer še ni. Prav tako vemo, da mora kakor hitro mogoče izginiti kot plačilno sredstvo. Sedaj, ko padec vrednote žene ljudi v obup, so dobili naši finančni velemožje »kamen modrijanov« za stabiliziranje marke, in sicer v tem, da so ustvarili razmerje vrednosti med papirno in rentno marko, ki je zgrajeno na računanje v zlatu. — Razmerje je: Ena rentna marka = 600 milijard papirnih mark. — Sama na sebi je ta misel zelo pametna. Dokler se papirne marke kot plačilnega sredstva ne moremo znebiti in je ne moremo vzeti iz prometa, jo moramo spraviti v gofovno

razmerje do rentne marke. In to napravimo najboljše na ta način, da jo naredimo za drobiž in jo v kolikor zamenjamo za rentno marko, v kolikor je promet ne potrebuje. — Primerjaj naš članek o avstrijskem šilingu. — A tudi to je mogoče šele tedaj, če nehamo tiskati nove bankovce, glaseče se na papirno marko. Vse to, kar smo naredili do sedaj, lahko prinese mimoidoč in morebiti tudi velik uspeh, je pa v bistvu le zdravljenje znakov bolezni, ne pa zdravljenje bolezni same. Popolno ozdravljenje naših financ je pa mogoče šele takrat, ko bomo imeli po-

polno moč v našem gospodarstvu. Zaenkrat ne ostane drugo sredstvo, kakor da vzamemo papirni marki posel zakonitega plačilnega sredstva in jo ohranimo samo še kot drobiž, ki ga moramo pa tudi kakor hitro mogoče zamenjati. Seveda moramo pa takoj prenehati s tiskanjem novih bankovcev, glasečih se na papirno marko. Papirna marka kot računska enota ni samo smešna, temveč je postala tudi huda gospodarska in socialna nevarnost. Prenehati moramo pa tudi s podpiranjem zasedenega ozemlja, ker ne smemo izkraveti.«

Gospodarska obnova Rusije.

Meseca oktobra t. l. se je vršila v Moskvi »Vseruska razstava za poljedelstvo in domačo industrijo, z oddelkom za inozemstvo.« Razstava, ki je nudila najlepšo sliko o russkih naravnih bogastvih, je bila tudi najboljši dokaz o trdni volji russkih vodilnih krogov za gospodarsko obnovo Rusije. O razstavi se je razpravljalo mnogo v inozemskih, osobito nemških in angleških industrijskih krogih, ki so poslali na razstavo tudi svoje blago in zastopnike, da na licu mesta podrobnejše proučijo ruske razmere. Ravnatelj lipskega velesejma g. P. Voss, ki si je tudi ogledal razstavo, opisuje ruske razmere približno tako:

Gospodarska obnova Rusije je v najlepšem teknu. Gospodarske — ne še politične — ufoje, katere so hoteli boljševiki predvsem uresničiti, so vse, z izjemo državnega monopola na zunanjemu trgovino, — že pozabljene. Individualizem prihaja zoper do svojih pravic. Tovarne, katere so leta 1917 prevzeli delavci, in ki so potem obravljale pod nadzorstvom rdečega komisarija, se nahajajo danes zopet — v kolikor se sploh obravljajo — v rokah pravih strokovnjakov. Obratni svetni nimajo več pravice, da se vmešavajo v obrat sam, ampak njihova naloga obstoji samo v tem, da nadzorujejo, da se državni zakoni izvršujejo in da se pritožbe delavskih sindikatov predajo vlastim. Ker se je večino podjetij podržavilo in je tudi na vseh nepodržavljenih država sama več ali manj udeležena, ni, kar je obsebi umevno, v interesu države, da ovira delovanje podjetnikov. Neutemeljene pritožbe delavcev nimajo nobenega učinka, nasprotno, morejo pritožnikom samo škodovati. V splošnem se je zoper uvelodil akordno delo, poleg tega pa nahajamo veliko razliko pri oceni del neizvodenih in izučenih delavcev. Za čas dela vlada na obračovališčih najstrožja disciplina; lenoba, sploh vsaka malomarnost, se najstrožje kaznjuje. Vse povsodi v celiem industrijskem svetu Rusije opazimo duh, ki ga najdemo tudi pri vseh vodilnih osebah države: trdna, dobra in poštena volja, ki vidi pred seboj samo en cilj, da privede Rusijo zoper do mesta, na katero pripada po svoji veličini in po svojem bogastvu.

Ruski boljševizem se prav dobro zaveda, da mora kot nositelj državne vlasti slediti drugi taktiki in da ne sme dalje po poti, po kateri je hodil, ko je bil še v opoziciji. Vse, kar je tedaj boljševizem teoretično zasledoval, je takoj brezobjektno opustil, kakor hitro se je prepričal, da ni v korist države. Na ta način se mu je obenem posrečilo, da si je pridobil tudi one sile prebivalstva, ki

so bile nekdaj največja podpora carizmu: uradnike in oficirje. Ker je politika sedanjih državnih voditeljev skozi in skozi nacionalno orientirana, so se ti krogi prav lahko prilagodili novim razmeram, ne da bi pri tem morali postati preveč nezvesti svojemu notranjemu prepričanju.

Vprašanje, ali bo mogoče v doblednem času menjati sedanjo vladu, je odločno zanikati. Pozicija sedanjih voditeljev države je zelo trdna in sicer ne samo za to, ker se naslanja na armado, ampak ker jo podpirajo najširše mase prebivalstva. 80 odstotkov prebivalstva prilagoda malim kmetom, med katere so se razdelila obširna posestva veleposestnikov, ki so zbežali iz Rusije. Na čelu tovarn, katerih lastniki se nahajajo večinoma — v kolikor niso bili umorjeni — v inozemstvu, stojijo izvezbani inženjerji in upravni strokovnjaki, ki smo smeli trdit, da so vodili industrijo Rusije skozi kaos in vse težkoče revolucije z neizrečenimi mukami in jo, v kolikor je bilo to mogoče, ščifli in ohranili. Njih delo je našlo danes popolno priznanje in tudi primerno nagrado.

Najvišje načelo, katere si je postavila sovjetska Rusija pri obnovi države in ki se glasi: »Rusijo Rusom», se naj izvede ne le politično, ampak postopno tudi gospodarsko. To se pravi, da se ne sme ničesar, kar je mogoče izdelati v državi, uvažati iz inozemstva. Nadalje se naj industrije, katerih proizvode se mora danes še importirati, kakor hitro mogoče vpostaviti. Podlago za vse industrije bodo nudile surovine, katerih razpolaga Rusija v izobilju. Zato potrebuje danes Rusija v prvi vrsti: 1. kapital, 2. podjetnike, ki se naj tam naselijo in zgradijo nove tovarne. Tako kapitalisti, kakor tudi podjetniki bodo Rusom zelo dobrodošli. Poleg tega pa je Rusija 3. navezana vsaj še za nekaj let na uvoz strojev iz inozemstva, ker ni ruska industrija danes še v stanju, da izdeluje vsa proizvodnjska sredstva, ki so potrebna za moderne obrate, in 4. mora inozemstvo, dokler ne bo domaća industrija sama vse proizvajala, dobavljati fabrikate najrazličnejših vrst.

Ravnatelj P. Voss se bavi načelom s perspektivami, katere ima Nemčija glede trgovine z Rusijo ter pravi, da je razvoj trgovskih poslov z Rusijo odvisen bolj od Nemčije, nego od Rusije. Ruski trgovski zastopniki so zelo previdni gospodarji. Predno sklepajo kupcije, kalkulirajo vestno najrazličnejše oferte, ki jih dobijo iz raznih držav. Prinципijelno se pogajajo samo s posameznimi lifieranti in ne zvezami ali organizacijami. Zal, je uspeh pogajan skoraj vedno

odvisen od dovolitve kredita. Vendar pa prevladuje v kupčijskih krogih, ki že trgujejo z Rusijo, mnenje, da je sigurnost kreditov zajamčena. Ruski vodilni krogi so prepričani, da je bodoči razvoj v prvi vrsti odvisen od priznanja momentanega

Novi predpisi za zavarovanje valute.

Generalni inspektorat ministrstva finančnih je izdal z dne 28. nov. cenik, po katerem se bo vršilo zavarovanje valute pri izvozu blaga po čl. 16. pravilnika o prometu z devizami in valutami z dne 23. septembra 1921. Ta cenik bo veljal od 1. decembra 1923: Pšenica 100 kg 300 Din, rž 250 Din, ječmen 230 dinarjev, oves 210 dinarjev, stara koruza 225 dinarjev, nova koruza 220 Din, slaba koruza 150 Din, bela moka za lusuzno pecivo in zdrobova moka 500 Din, bela moka za lusuzno pecivo »o« 500 dinarjev, bela moka za pecivo 460 Din, krušna moka 425 Din, moka za krmo 180 Din, oltrobi 130 Din, koruzna moka 250 Din;

konji za klanje 100 kg 600 Din, težki konji za vožnjo (iz Slovenije) za enega konja 6000 Din, lahki konji 5000 Din, osli 1000 Din, mezgi 2000, krave 2500 Din, voli in biki par do 700 kg 3000 Din, par od 700 do 900 kg 4000 Din, par od 900 kilogramov in več 5000 Din, teleta do 70 kg 1000 Din, ovni 200 Din, svinje par od 140 do 240 kg 2500 Din, od 240 kg dalje 3500 Din, koze 200 Din;

masl za 100 kg 3600 Din, suho svinjsko meso 3200 Din, salame 8000 dinarjev, slanina usoljena 3200 Din, sveža slanina 3300 Din, prekajena slanina 3200 Din, šunka 5000 Din, sveža svinjsko meso 2800 Din, goveje meso 1600 Din, suha čreva 14.000 Din, surove goveje kože 2200 Din, kravje kože

položaja s strani inozemstva in da je predpogoj za to priznanje predvsem neomajano zaupanje inozemstva do Rusije. Da se to zaupanje pridobi, se bo sleherni Rus trudil, da točno izpolni prevzete pogoje.

M. Savić:

Naša industrija in obrt.

(Nadaljevanje.)

V Parabuču dela: 1.) Stefan Gerl s 65 stroji in 40 delavci nogavice, moške in ženske suknje, zapestnice, ovojke (gamaše), čepice in slične izdelke. Izdelava lahko dnevno 400 komadov; 2.) Peter Šmid z dvema stroji in 1 delavcem.

V Odžakih obratuje Kristian Bruner s 6 stroji in 6 delavci.

V Somboru obratujeta: 1. Viljem Klein in drug, ki ima predilnico, v kateri izprede 20.000 kg domače in 10.000 kg uvažane volne in 5000 kg bombaža, kar vse predela v predvo. Predivo izplete po tem v jopiči, nogavice in telovnike. Ima 60 ročnih strojev in 70 do 80 delavcev. 2. Štefan in komp. s 70 stroji in 60 delavci.

V Sv. Ivanu so: 1. Mihael Filip, nogavičar, ki ima svojo predilnico in plečarske stroje ter 7 delavcev; predela letno 5000 do 6000 kg volne. 2. Josip Filip, nogavičar, ki izdelava 1000 parov nogavic in še za druge izdelava 1000 kg preje; ima dva majhna selfaktorja in 5 delavcev. 3. Nadalje se nahaja tam še pet nogavičarjev.

V St. Bečetu ima Jovan Vöglein malo predilnico za volno in pletarno za suknje z dvema delavcema. Poleg tega sta v St. Bečetu še dva nogavičarja.

V Srbobranu ima Ojoka Paroški, nogavičar, predilnico, kjer predela letno 1200 kg volne in obratuje z enim pomočnikom in z enim vajencem.

V Vrbusu, Nadalu in Petrovem selu se nahaja še po en nogavičar.

V Žablju ima Josip Hog malo predilnico za volno z malim motorjem, kjer dela sam brez delavcev.

V Kisaču izdelava Para Piksadi okrog 1000 parov nogavic letno; preje kupuje v Osijeku, Vukovaru in v Palanki.

V Novem Sadu ima Sava Šijakov predilnico za volno, kjer prede za kmete do 2000 kg volne letno; sicer pa izdelava za prodajo 1000 do 2000 parov nogavic letno. Poleg naštelih se nahajajo še manjši nogavičarji v Bački.

2000 Din, leleče kože 3000 Din, ovčje kože 2500 Din, kozje kože 3000 Din, zajčje kože 15 Din;

suhe slive po uzanci 240 Din, merkantilne suhe slive 200 Din, suha jabolka 200 Din, konzervirano sadje s sladkorjem 2000 Din, brez sladkorja 1000 Din;

purani 60 Din, goske 80 Din, kokoši 25 Din, zaklani purani 100 kg 30 Din, zaklani goske 100 kg 40, sveža jajca zaboj s 1440 jajci 2800 Din;

surovo konoplje 100 kg 2000 Din, draža kurjava 10.000 kg 2000 Din, oglje 10 tisoč Din, premog 5000 Din, lignit iz Rakove Bare in Trbovelj 3000 Din, hrasovi pragi (šliperji) po 2.5 m 50 Din, bukovki 300 Din, brzjavni drogi 7 do 9 m dolgi 50 Din, hrvaški in slavonski cement 6000 Din, dalmatinski cement 5500 Din.

Pooblašcene banke se opozarjajo, da pri izdajanju uverjenj točno navedejo vrste robe in količine ter se strogo drže označenih cen. Obračunavanje se vrši po srednjem borznem tečaju od onega dne, ko se izda uverjenje.

Izvozne carinarnice morajo o prilikah pregleda in carinjenja točno paziti, ali blago, ki je navedeno v uverjenju, odgovarja robi, ki se izvaja. Ako bi se pripepla kakšna nepravilnost, bo carinarna dostavila uverjenje s svojimi opazkami generalnemu inšpektoratu.

V Ljubljani imamo: 1. Slovensko tovarno pletenin in tkanih Dragotina Hribarja. Ta izdelava letno 280.000 parov moških nogavic vseh vrst od najtanjših do najdebelejših; 310.000 parov patentnih nogavic za otroke od štev. 1 do 9 in za ženske od 10 do 12; 1000 komadov moških volvenih telovnikov, kakor jih nosijo kmetje po Liki in Črni gori; 5000 komadov patentnih ženskih rokavic in 3000 parov moških rokavic. Predela 50.000 kg bombažne in 1000 kg volnene preje. 2. Tovarna nogavice in pletenin M. Franzl in sinovi, ki izdeluje nogavice, gamaše, telovnike, svečre, pletene kravate in podobne izdelke. Nogavic izdelava 40.000 parov. Ima 30 nameščencev. 3. Franc Kos, mehanična pletilna industrija, ki dela s 15 delavci in izdeluje telovnike, svečre, nogavice in podobne predmete.

V dveh edinjih srbskih pravoslavnih vaseh v Sloveniji, Bojanci in Marindol spletejo kmetice, po številu okrog 150, nekoliko tisoč parov nogavic. Poleg tega se bavijo s slikanjem velikonočnih jajc (5000 komadov) kot neke vrste domačo industrijo.

V Zapužah pri Lescah izdeluje Lojze Kristan maje, šale, rokavice, nogavice in telovnike. Ima predilnico za volno in tkanine s tremi razboji, kjer je zaposlenih 5 delavcev, v pletilnici pa 10 s 5 stroji za pletenje.

Poleg tega obstajajo še tri manjša podjetja, in sicer: Zofije Stroj v Zapužah pri Begunjah, Ivana Kolman v Begunjah in bratov Triplat v Mostah pri Žirovnici. Brata Triplat izdelata 600 metrov blaga in 1800 kg volnene preje.

V Zgošah pri Lescah ima »Lana« tekstilno tovarno, ki izdeluje svečre, pletene oblike, suknje in predela okrog 100.000 kg volne za 1 milijon dinarjev letno. Sedaj ima 50 oseb zaposlenih.

V Ljubljani obstaja: Tovarna tkanih in pletenin Josipa Kunca in komp. Podjetje izdelava letno: 30.000 komadov pletenih roščišč, 3000 komadov športnih šalov; 8000 komadov modnih šalov; 20.000 parov ovojnih gamaš, 120.000 pletenih sajoveznic, 25.000 komadov tkanih volnenih ženskih rut; 25.000 metrov

damskega blaga; 50.000 komadov cachéne rut in 10.000 šalov za na glavo. Preje uvažajo iz inozemstva, barvajo v Ljubljani in apretirajo blago. Tovarna je prenos neke dunajske tovarne v družabništvu z nekim veletržcem-Slovencem v Ljubljani in izdeluje prvorstne izdelke.

(Dalje sledi.)

Trgovina.

Prosi izvoz usnja v Čehoslovaško. Iz Prage poročajo: Trgovsko ministerstvo je popolnoma oprostilo carine uvoz usnja ter odpravilo tudi ½ procentno manipulacijsko prislojibino.

Napredovanje trgovine preko Trsta in nazadovanje preko Hamburga. V zadnjem času se je promet v Trstu znatno zboljšal.

V posameznih dneh je dosegel celo predvojno višino 900 vagonov dnevno, med tem ko je znašal sicer dnevno le 200 vagonov. Preko Trsta se transportira blago v Avstrijo in Češkoslovaško, ki se je preje transportiralo preko Hamburga. To pa vsled nezdravih razmer v Nemčiji. Tudi en del južne Bavarske gravitira v Trst. Tržaški špediterji so z delom preobčeni, medtem ko tržaški trgovci še ne občutijo tega napredka. Vprašanje je pa, ako je ta napredek stalen in ne bo po urejenih razmerah v Nemčiji prešel zopet na Hamburg. Velik je tudi promet z jugoslovenskimi slivami. — Medtem ko je Trst na račun Hamburga napredoval, je zadnji skoro popolnoma opešal. Po vojni se je promet v Hamburgu zelo ojačil in se je ugodno razvijati. Toda zadnji dogodki v Nemčiji in padec marke so napravili temu konec. Tuje ladje se ogibajo hamburskega pristanišča, ker nimajo ničesar, da bi za povraček naložile in to vsled stagnacije nemškega izvoza. Celo nemške ladje pristajajo v holandskih pristaniščih, ki imajo vsled tega teden za tednom večji promet. Komunistični nemiri so precej pripomogli k padcu Hamburga. Tudi je nastala vsled padca marke v Hamburgu taka draginja, da je danes najdražja luka v Evropi. Češkoslovaška se je na promet s Trstem že privadila ter gre ves uvoz volne, kakor tudi izvoz sladkorja preko Trsta. Ce se te razmere v kraljkem ne zboljšajo, bode služil Trst kot glavna izvozna luka za češkoslovaški izvoz v severno Ameriko. Toyvina od Brna do Trsta je danes cenejša kot do Hamburga. Stroški in pristaniška taksa so tudi v Trstu cenejši kot v Hamburgu. V Nemčiji je v splošnem nastala nekaka negotovost, ker se tovorni tarifi menjajo od ure do ure, kar seveda na promet uničijoče upliva. Če tudi pa se razmere zboljšajo, bo Trst gotovo obdržal nekaj trgovskih zvez, ki si jih je sedaj pridobil.

Portugalski konzulat v Ljubljani. Naša vlada je podelila eksekutur kot častnemu konzulu portugalske republike v Ljubljani g. D. Strucelju, ki je dne 17. novembra prevzel pravomočno svoje funkcije. Uradni prostori konzulata se nahajajo na Dunajski cesti št. 33.

Vžigalice inozemskega izvora. Uprava državnih monopolov opozarja ponovno trgovce, ki posedujejo še vžigalice inozemskega izvora pod raznimi etiketami in vrstami pakovanja, ki so še iz časa, ko je bil uvoz dovoljen, da take vžigalice čimprej razprodajo in to najdaljše do 31. decembra št. I. Od 1. januarja 1924 naprej se bodo vsem, pri katerih se najdejo vžigalice, ki niso izdelane v naših tovarnah, brez vsake odškodnine odvzete in doličnega se bo ovadilo kot tihotapca.

Obrt.

Keramični (lončarski) tečaj Urada za pospeševanje obrti v Ljubljani. Lončarje, pečarje in druge keramične stroške opozarja Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani, da se vrši pod vodstvom njegovega strokovnega učitelja za keramiko g. Frančiška Berana na državni srednji tehniški šoli v Ljubljani keramički tečaj, ki se ga zamore vsako do brezplačno udeležili. Poučevalo se bo teoretično in praktično v vseh v keramiko spadajočih strokah. Tečaj bo trajal celo leto, za že izobražene obrtnike se pa more poljubno prej končati. Interesenti naj svojo udeležbo priglase ustreno ali pismeno pri Uradu za pospeševanje obrti, Dunajska cesta št. 22.

Izdelava državnih zastav. Poštna direkcija bo dala v delo 80 zastav, dol-

gih 3.25 m. Blago da direkcija. Krojači in šivilje, ki se za izdelavo zaslav interesirajo, naj vlože s 5 Din kolektivne ponudbe do 10. decembra št. I. Zastave morajo biti izdelane v 20 dneh po prevzemu blaga.

Ocenjstvo.

Francosko posojilo Jugoslaviji odobreno. Francoski senat je odobril posojilo Jugoslaviji v znesku 300 milijonov francoskih frankov. Za ta denar se najprej naroči sto tisoč modernih pušč. Radi nabave nadaljnje količine pušč se sedaj mudi v Beogradu general Blanchet, ki je bil za časa svelovne vojne na solunski fronti prideljen angleški armadi. Ostali del posojila se porabi za druge državne investicije.

Odlegnilev avstrijskih bankovcev prometu. Naslednji, še krožeci bankovci avstroogrške banke, ki so opremljeni z žigom »Deutschösterreich«, se bodo odtegnili prometu: enokronski bankovci izdaje z dne 1. decembra 1916; dvokronski bankovci izdaje 2. jan. 1915; dvajsetkronski bankovci I. in II. naklade, izdaje 2. jan. 1913; 50 kronske bankovci izdaje 2. jan. 1914; stokronski bankovci izdaje 2. jan. 1912 in z nemškim besedilom na obeh straneh; tisočkronski bankovci izdaje 2. jan. 1902, ki imajo na obeh straneh jednak sliko in nemško besedilo; tisočkronski bankovci izdaje 2. jan. 1902, ki imajo na vseki strani drugo sliko. Kot zadnji termin je določen 31. januar 1924. Do tega termina se imajo omenjeni bankovci zamenjati pri avstrijski narodni banki, odnosno njenih podružnicah.

Obtok novčanic v Rusiji je znašal po statističnih podatkih moskovske državne banke dne 1. avgusta 99.7 milijonov zlatih rublev in 81.4 milijonov papirnatih rublev. Od začetka letošnjega leta se je povečal obtok červoncov od 12.4 na 99.7 milijonov. Obtok papirnatih rublev pa je padel v istem času od 126.3 na 81.4 milijone rublev.

ITO Krasno zobovje doseže se le pri stalni uporabi ZOBNE PASTE.

Pomanjkljivi naslovi na poštnih pošiljkah.

Direkcija pošte in telegrafov razglasja na pritožbe zasebnikov, zlasti pa trgovcev proti dostavljalcem, da se jim pošne pošiljke zakasnjeno dostavljajo, je direkcija izvršila preiskavo in ugotovila, da je vzrok zakasnjeni dostavi ponajveč pomanjkljivost naslovov na poštnih pošiljkah.

Da se bodo mogle pošiljke brez zakasnitve dostavljati in da bi take pritožbe prenehale, opozarjam na naslednja pravila:

Naslovni kraj naj bo napisan na naslovni strani pošiljke vedno v spodnjem desnem kotu z velikimi razločnimi črkami in s polnim imenom brez okrajševanja.

Ce je pošiljka naslovljena v večji kraj, je treba označiti v naslovu ulico, hišno številko in ce mogoče tudi nadstropje in številko vrat.

V naslovi za podnajemnike in služinčad, je treba pristaviti tudi ime najemnika ali gospodarja (delodajalca). Trgovcem in obrtnikom priporočamo, da nabijejo na vrata trgovine ali delavnice tablico, na katere naj bo napisano, kje stanuje lastnik, zato, da se mu nujne pošiljke (eksprese pošiljke in brzjavke) ob nedeljah in praznikih, po noči in sploh vsak čas, kadar je trgovina ali delavnica zaprta, lahko na dom dostavijo.

Ce je naslovni kraj pošiljke malo znan, je treba označiti županijo, okrožje, srez ali kraj, na pošiljkah v inozemstvo pa vselej vsaj državo.

Ce je v naslovem kraju več oseb stega imena in priimka, je potrebno, da se napiše poleg imena in priimka tudi še poklic ali kaka druga natančnejša označba prejemnika, n. pr. mlajši, starejši, Petrov itd.

Na pošiljkah za vojake je treba dodati imenu in priimku tudi številko vojne edinice, pri kateri služi naslovnik.

Pri pisemskih pošiljkah je dobro, da napiše pošiljalatelj nad naslov ali na zadnjo stran pošiljke svoj natančni naslov, začenši da se mu pošiljko lahko takoj vrne, če se ne more dostaviti.

Naslov pošiljalnika pa mora biti tako napisan, da ne bo nobenega dvoma, kdo je pravzaprav prejemnik pošiljke.

Najboljši

PREMOG, DRVA IN OGLJE
kupite najceneje pri
Družbi Ilirija, Ljubljana
Kralja Petra trg 8. — Telefon 220.

Promet.

Povišanje voznine pri Simplon-orient-expressu. Simplon-orient-express je zvišal vozne cene za 10 odstotkov.

Zrakoplovni promet Pariz — Beograd ukinjen. Zrakoplovni promet Pariz — Strassburg — Praga — Varšava — Dunaj — Budimpešta — Beograd bo med zimo ukinjen. Začenši z dnem 26. nov. se ne sprejemajo pošiljalve za to progo.

Prometne vesti. 1. Prometna omejitev za postajo »Kobanya hizlalo«, razglašena z brzojavko štev. 2002 dne 20. nov., se razveljavlji in velja sledče: Sprejemanje gradbenega materiala na naslov Budapest Szekesfövarosi takaček peuzlar za postajo Kobanya hizlalo je do nadaljnega ukinjeno. 2. Prometna omejitev za Budapest Ferencvaros in za Budapest nyugoli p. u., razglašena v Objavi štev. 7. točka 23. se razveljavlji. 3. Prometna omejitev za pošiljke, naslovljene na naslov »Lagerhäuser der ungarischen Eskomplexe u. Wechselbank« za postajo Budapest dunaparli Icherpalayandvar, razglašena z brzojavko štev. 1317, točka 2a, b, c in d, se razveljavlji.

Trgovski register.

Vpisala se je naslopna firma: 1170. Sedež: Bled. Besedilo firme: »Alpatov« družba za prevažanje, dr. z o. z. — Izbrisala se je naslopna firma: 1174. Sedež: Celje. Besedilo firme: »Prvan« izdelovalnica kravat in drugih predmetov v Celju, dr. z o. z.

Trgovski koledar za leto 1924

Izda v kratkem Slovensko trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani, Gradišče 17/l, kamor je naslovili naročila.

Razno.

Angleži in reško vprašanje. Angleški major Barnes objavlja v »Near East« članek o bodočnosti Reke, v katerem pravi med drugim tudi: »Ker zavisi bodočnost reškega pristanišča od jugoslovenske trgovine, je napredok Reke nemogoč brez dobre volje kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, to pa je nemogoče pridobiti z nasilnim kršenjem tapalske pogodbe. Ako Baroš ostane kraljevini SHS, ne bo Reka imela veliko koristi od njene trgovine; ako pa prideta Baroš in Reka v italijske roke, si bodo Srbi, Hrvati in Slovenci poiskali novo pristanišče in Reka ne bo mogla napredovati. List misli, da bi se najprikladnejša rešitev našla s tem, da bi Italijani žrtvovali svoje iluzije stvarnosti v korist italijskih prebivalcev Reke.«

Zakon o mestnih občinah. Ministrski komite, ki pregleduje zakonski načrt o mestnih občinah, proti kateremu so vse večja mesta izrekla najtehlnejše pomislike, je prišel do prepričanja, da je projekt nesodoben in da bi tudi ne imel nobenega izgleda, da bo sprejet v skupščini. Projekt v tej obliki je smatrati za pokopan.

Dohodki razredne loterije. Po poročilu ministrstva za poljedelstvo so znali letosni dohodki razredne loterije 1 milijon 200.000 dinarjev. Za prihodnje leto pa se pričakuje z ozirom na povečano število srečk dohodka 2.400.000 dinarjev. Kakor doslej, se bodo tudi v bodoče uporabili dohodki razredne loterije za napredok poljedelstva.

Reparacijske dohabe Nemčije Jugoslaviji. Po podatkih ministrstva za zunanjosti smo prejeli doslej ne račun reparacij iz Nemčije za 203.764.000 zlatih mark materiala in 604.000 zlatih mark v govorini.

Obdačba dobavljenja peska iz vod. Poljedelsko ministrstvo je pozvalo vladu, da vslavi v proračun določbo, na podlagi katere se bo morala za dobavljanje peska iz vod plačevati nekaka taksa.

Tržna poročila.

Vinski trg.

Iz Zagreba poročajo, da je na vinskem trgu v zadnjem času splošna stagnacija. Cene vina na Francoskem so trdne, stare zaloge so razprodane in nameslo domačega vina so spravili sedaj v promet španska vina. Na Grškem je bila trgačev slaba in so zato poskocene cene za 10 odstotkov. V Avstriji so pa kljub slabim trgačim ostale cene neizpremenjene, prometa pa je le malo. Novo vino se je podražilo za sto kron na hektoliter, prav malo. Na Ogrskem so se pa boljše vrste podražile za 1000 kron na hektoliter, slabe vrste s kmetov so pa v ceni padle. Rumunska trgačev je bila za 30% pod lansko. Poprša je samo po prvovrstnem blagu. Splošno ložijo, da je premalo denarja, posebno v Avstriji, na Ogrskem, Grškem in pa pri nas v Jugoslaviji. Na Francoskem plačajo za nova rdeča 8 do 11.5 odstotna vina 55 do 95 frankov, za boljša iste vrste 70 do 105 frankov. Avstrijska nova vina stanejo 5000 do 5500 kron, stara vina 6000 do 7000, boljše vrste 7200 do 7500 kron za liter. Po novem denarju torej pol šilinga do tričetrtih šilinga. Na Čehoslovaškem prodajajo nova vina po 330 do 400 čK za hektoliter, cene raslejo. Grška vina, v Trstu naložena, stanejo pri 13 do 14% 125 do 160 lit za 100 kg. Ogrske slabše vrste s kmetov notirajo 650 do 750 kron za liter, boljše vrste z veleposeselj pa 1000 do 1200 kron. Na našem trgu vlada popolna stagnacija; na Hrvăškem so v enem samem tednu padle cene za vina s kmetov za 50 par do 1 dinara.

Italija se hoče svojih preostankov na vsak način znebiti in išče hrge v Nemčiji, Avstriji in Čehoslovaški. Laške vinške cene v inozemstvu so bile v zadnjem času približno tele: Piemontska vina so večinoma dobra, 10.5 do 13.5 odstotna, hektoliter 125 do 180 lit. Stara vina notirajo 150 do 180 lit. Stara beneška in furlanska vina prodajajo 150 do 180 lit za hektoliter, trgovina je pa slaba. Tudi v Emiliji trgovina zastaja; kmetje prodajajo rajši grozdje, 100 kg za 270 do 290 lit, po kraju in po kvaliteti. Tudi v Toskani popolna stagnacija, stare zaloge še nedolaknjene, cene gredo dol. Prodajajo grozdje, večinoma 200 do 300 lit za 100 kg. Na Siciliji je povpraševanje po starem vinu majhno, v novem blagu pa opazimo popolno stagnacijo.

Novosadska blagovna borza, 28. nov. Na produktivni borzi notirajo: Pšenica banatska, 79-80 kg 2 odst. Zenta, 1 in pol vag. 317.50; koruza za maj, 1 vag. 227.50, za marec-april, 5 vag. 202.50, za marec-april, 100 odst. kasa, 5 vag. 205, za marec-april 100 odst. kasa, 5 vag. 245, za april-maj, 100 odst. kasa, 8 vag. 245-250; moka »0 s« 2.5 vag. 505-525, »2«, 1 vag. 400; otrobi za decembra-februar, 4 vag. 130, v junih vrečah, 5 vag. 125-130.

Tedenški sejem v Zagrebu, 28. nov. Na trgu je bilo pripeljano mnogo svinj, kupcev, razen hrvaških in slovenskih, ni bilo. Cene za kg žive vase so noti-

rale v Din: voli I. 13.25-14.05, II. 13-14, III. 10-11; bosanski I. 12-13, II. 10.05 do 11.05, III. 9-10; mlađa živila 11.25 do 13; krave I. 11.25-12, II. 10-11; teleta I. 22-22.50, II. 21-21.50; pitane svinje 25-26.25, pišane sremske 26.25 do 27.05.

Sladkorni trg. Ker so se cene inozemskemu sladkorju zadnji čas značno zvišale, je vsled tega tudi Osječka tovarna zvišala cene kristalnemu sladkorju na Din 19.50 in sladkorju v kocah na Din 21.50 za kg pri odjemu celih vagonov. Kakor razvidno, je sladkorni trg še vedno čvrsl.

Cene za pekmez in marmelado. V Zagrebu se prodaja: pekmez od slije po 14 Din za kg. Marmelada mešana od sadja 27 do 30 Din za kg; marmelada od malin in marelic 30 Din za kg; marmelada od marelic 50 Din za kg.

Cene za jajca. V Zagrebu so se prodajala zadnje dni jajca iz Bosne po 2 do 2.25 Din za komad; prodajala so se pa tudi jajca iz okolice po 2.25 Din za komad.

Cene živil na tujih tržiščih. Avstrija: Avstrijska moka za pecivo 5700 Ka kg, madžarska »00« 5450 Ka. Ogrska: Pšenica 103.000-104.000 Ko, rž 73.000 do 74.000 Ko, ječmen 63.000-65.000 Ko, oves 73.000-75.000 Ko, koruza 72.000 do 74.000 Ko. Češkoslovaška (za 100 kilogr.): Jugoslovanska pšenica 154 Kč, domaća 170-180 Kč, rž 122-124 Kč, ječmen 125-135 Kč. Bolgarska: Pšenica 495 levov, koruza 327.50 levov.

Književnost.

Janez Jalen. DOM. Drama v štirih dejanjih. V Ljubljani 1923. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena 22 dinarjev.

— Naša dramatika je z Jalenovim Domom pridobila prav čeden prinos v razvojni črli naše ljudske in narodne igre. Jalen se bliža v krepljem risanju značajav Anzengruberu, v klenih in jezgrovih kmečkih izrazih in napetih dialogih se je učil pri Finžgarju in idejno temelji v Schönherrovi »Grudi«. Ko sem prebral Dom, sem bil resnično presenečen; tako napeto dejanje, taka ekonomija v sredstvih in vendar ta tehnično rafiniran in obenem literaren konec prvega in drugega dejanja. Vse osebe, ki nastopajo, govore samo neobhodno potrebno; besedičenja Jalen ne pozna. Vsak udar dialogu sodi, kot udarec z mečem. Izraz senoske meslo kosec mi posebno ne ugoja. Tudi karakterizacija suplenta Skeranca je vendarle preveč lapidarna, tako da nam poslane naravnosti oduren. Tu se je pisatelju lapidarnost ponesrečila. A poglejte si Tineta, Toneja, Ano, Angelo! To so izrezljani značaji, ki bo imel vsak igralec veselje z njimi. Kaj se da na odru napravili iz teh grč! Ideja igre, da je »Dom« in »Grudi« pač nadvse drugo, je lepa in mladi Tine je njen nositelj. To svojo idejo pripravi koncem igre do zmage, ki je tako velika, da absorbera vso prolišno vase in stoji ob koncu četrtega dejanja kot ponosna zmagovalka. Oderuh Miha Krčunar je tip onega bahaškega požrešnega kmela, ki mu je lastni jaz vse in ki altronizma ne pozna. Domači prepiri med otroki so prav dobro risani in faliran študent Mirko je povsem dobro motiviran.

Klobučevinaste podlage

za pisalne stroje

THE REX CO., LJUBLJANA.

Dobava, prodaja.

Dobava 6000 pol indigovega papirja. Poštna direkcija v Ljubljani potrebuje 6000 pol indigovega papirja. S 5 Din kolkovane ponudbe z vzorcem naj predložijo interesentu poštni direkciji do 30. novembra t. l. Ponudbam se mora priložiti izjava, da tvrdka jamči za kakovost šest mesecev.

Dobava peči. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 14. oktobra t. l. ofertalna licitacija glede dobave 200 komadov peči.

Dobava zavojnih svedrov za razporočnike. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se ob vršila dne 14. decembra t. l. ofertalna licitacija glede dobave raznih zavojnih svedrov za razporočnike.

Dobava karbida. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 14. decembra t. l. ofertalna licitacija glede dobave 3000 kg karbida.

Prodaja makulaturnega papirja. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 14. decembra t. l. dražba približno 3 in pol vagona makulaturnega papirja.

Dobava železa. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bodo vršile dne 10. in 11. decembra t. l. ofertalne licitacije glede dobave železa.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesarom na vpogled.

Državna borza dela. — Pri vseh »Državnih borzah dela« v Ljubljani, Mariboru, Ptaju in Murski Soboti je iskalno v preteklem tednu od 11. do 17. novembra 1923 dela 219 moških in 116 ženskih delavnih moči. Delodajalci so pa iskali 166 moških in 59 ženskih delavnih moči. Posredovanj se je vršilo 101. — Promet od 1. januarja do 17. novembra 1923 izkazuje 41.121 strank in sicer 18.644 delodajalcev in 22.477 delojemalcev. Posredovanj se je izvršilo v tem času 12 tisoč 323. — **Dele iščejo:** Pri »Državnih borzah dela« v Ljubljani: 1 vrtnar, 1 kamnosek, 1 steklar, 5 kovačev, 2 železostrogari, 1 stavbnih klučavničarjev, 6 kleparjev, 1 zlatar, 6 strojnih klučavničarjev, 2 mehaniki, 1 koflar, 15 mizarjev, 4 kolarji, 4 žagarji, 1 sodar, 2 sedlarji, 3 tapetniki, 4 krojači, 10 čevljarijev, 2 knjigovzca, 1 mlinar, 7 pekov, 4 mesari, 12 zidarjev, 2 tesarja, 6 pleskarjev, 1 dimnikar, 2 vodovodna inštalaterja, 1 tiskarski strojnik, 11 strojnikov in kurjačev, 5 trgovskih sotrudnikov, 1 oskrbnik, 1 ekonom, 1 nadviničar, 1 prejemalec lesa, 1 strojni tehnik, 1 gradbeni risar, 2 knjigovodji, 1 konforisti — praktikanti, 1 trgovski potnik, 4 skladničniki, 11 pisarniških moči, 22 uradnih slug, vratarjev, čuvajev, nadzornikov, delavcev, 16 vajencev, 15 vajenk, 1 vzgojiteljic, 4 trgovske sotrudnice, 3 kontoristinje, 1 restavrac, blagajničarka, 6 natrakarjev, 7 šivilij, 1 hišnica, 1 gospodinja, 6 delavcev itd. — Pri Državnih borzah dela v Mariboru: 40 hlapcev, 12 viničarjev, 4 ekonomi, 4 drvarji, 5 ruderjev, 3 vrtnari, 1 orodni kovač, 6 podkovskih kovačev, 3 kleparji, 1 zlatar, 8 strojnih klučavničarjev, 6 mehanikov, 1 delovodja za kolarje, 6 mizarjev, 1 kolar, 2 sodarjev, 3 sedlarji, 20 krojačev, šivilij, 8 čevljarijev, 4 mlinari, 8 pekov, 8 mesarjev, 13 natrakarjev, natrakarjev, 4 hotel, sobarice, 1 laborant, 4 zidarji, 3 slikarji, 4 tesarji, 7 strojnikov, 9 slug, 2 knjigovzoda, 11 trgovskih sotrudnikov, sotrudnic, 5 kontoristin, 2 trgov. sluge, 128 tov. in pom. delavcev in delavcev, 1 šofer, 4 kočičaji, 7 hišnikov in hišnice, 21 pisar. moči, 1 modistka, 74 gospodinji, kuharic, služkinj, sobaric, postrežnici, 19 vzgojiteljic, 1 bolniška strežnica, 21 vajencev in vajenek itd. — Pri Državnih borzah dela v Ptaju: 3 ekonomi, 3 gosp. prislužni, 3 viničarji, 5 hlapcev, 2 ruderjev, 4 klučavničarjev, 1 kovač, 1 autognični varilec, 6 stavb. klučavničarjev, 1 mehanik pisalnih strojev, 8 mizarjev,

TVRDKA
A. VOLK
LJUBLJANA
Veletrgovina žita in mlečnih izdelkov
priporoča iz svoje zaloge vse vrste pšenične moke najboljših banaških mlinov, olobe, koruzne in ajdove izdelke, kašo, ješprenj, nadalje pšenico, koruzo, oves, fižol in druge poljske pridelke.
Telefon štev. 449. Brzojavni: VOLK.
ZAHTEVAJTE PONUDBE!

EKT

Najboljše toaletno milo kr. dvornega dobavitelja se dobi povsod. Glavna zalogaj: A. Lampret Ljubljana, Krekov trg

AVTO

bencin, pnevmatika olje, masti, vsa popravila in vožnja. Le prvo vrstno blago in delo po solidnih cenah nudi Jugo-Avto, d. z. o. z. v Ljubljani.

• TRGOVSKA AKADEMIIA •
Pristopajte kot član k društvu

Rusi
Slaniki oviti
Prekajene ribe (Bücklinge)
Ostseeheringe
Kumarce
Ia znajmske v soli in kisu
Paradižni sok
Ia domač, čist, v dozah

,Konserva“

Prva jugoslovanska industrija za konserve rib, sočivja in sadja, družba z o. z.

Maribor

Zahtevajte cenik!

Svilene robce

(rute) in šerpe

ima vedno v veliki izbiri po tovarniških cenah. — Na željo se pošlje izbira poštne prosto.

M. Feldin, Maribor
Grajski trg štev. 1

NA. VELIKO IN MALO!

Priporočamo: galanterijo, nogavice, potrebščine za čevljarje, sedlarje, rinčice, podlage (belgier), nadalje potrebščine za krojače in šivilje, gume, sukanec, vezenino, svilo, tehnike decimalne in balančne najceneje pri

JOSIP PETELINC
Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Veletrgovina

A. Šarabon

v Ljubljani

priporoča

Špecerijsko blago

raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke, raznovrstno rudniško vodo.

Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.

Ceniki na razpolago.

Medicinal - Konjak**Zahtevajte samo:**

Medicinal-Konjak

Jamaica-Rum

Konjak-Rum

Citrone-Rum

Medicinal-Pelinkovac

Najfinješi krem-liker

Slivovko in brinjevec

- z modrim križcem

„ALKO“ Ljubljana

Medicinal - Konjak

Wertheim - blagajne

za vzidanje

vloma- in ognjaravarne, v vsekem stanovanju ozir. prostoru z majhnimi stroški nevidno namestljive, v 6 različnih velikostih dobavlja in popis s cenikom brezplačno razposilja

LJUBLJANSKA KOMERCIJALNA DRUŽBA, LJUBLJANA
Bleiweisova cesta št. 18

!! Provizijski zastopniki naj se javijo !!

TONEJC & ROZMAN, MARIBOR.

Tomaževa žlindra, kalijeva sol, kajnit, koks za kovače ter livarne, bencin in amerikanski petrolej vedno v zalogi.

Čilski soliter,

žveplo in modra galica.

Trgovci industriji oglašajte v „Trgovskem listu“!

Primerno Miklavževe in božično darilo

= SANKE =

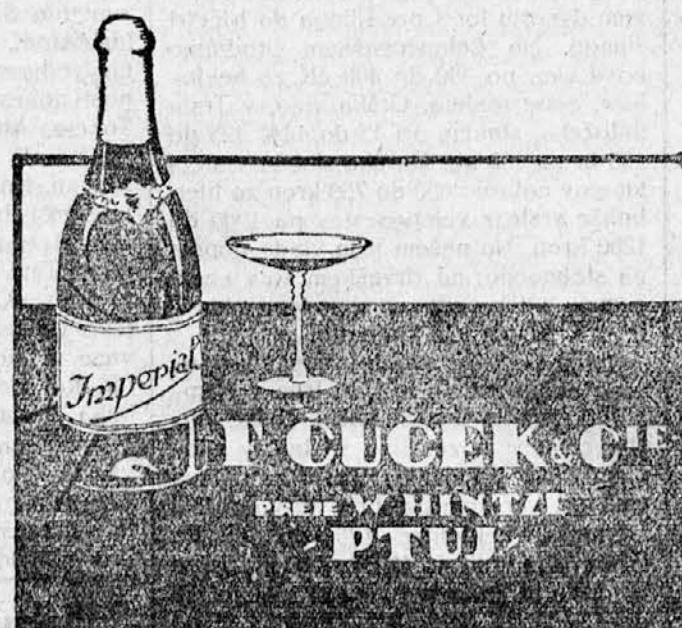
v normalni velikosti, s trakovi in firnežem popolnjene. Cena: bukove 270 Din, jesenove 300 Din.

Otroške garniture

za otroke od 4 do 10 let, obstoječe iz mizice, 2 stolov, klopi, fotelja in gugalnega fotelja, vse za 370 Din.

Dobi se pri

tovarni „VINTGAR“, p. Gorje
pri Bledu

Naročajte in razširjajte „Trgovski list“!

Gradbeno podjetje

Ing. Dukić in drug

= Ljubljana =

Borovičeva ulica 24

A. VICEL

Maribor, Glavni trg 5

trgovina s hišnimi potrebščinami, emajlirano, pločevinasto in ulitno posodo, porcelanasto, kamenino in stekleno robo.

Na debelo !

Na drobno !

TELEFON 268
USTANOVLJENO LETA 1906

IDEAL

Ljubljana
Gradišče št. 10

Najpopolnejši stroji.

Vsek kupec najboljša referenca. — Tudi na obroke dobavi tvrdka

THE REX CO.

ERIKA

Zagreb
Duga ulica 32

